

afdeling, og samtidig opretholdes, som det ærede Medlem Hr. Holger Andersen med Rette har peget paa, Konsulenten i Folkeretsspørgsmaal. Herefter maa jeg spørge, om det i Virkeligheden ikke er en logisk Konsekvens af den Reorganisation, der her foreslaas fra Udenrigsledelsens Side, at Direktøren bliver overflødig. Direktørposten ønskedes i sin Tid skabt fra Udenrigsledelsens Side med den Motivering, at Direktøren var nødvendig for at sikre Overblik over de forskellige Administrationsgrene indenfor Udenrigsministeriet, og fra Erhvervenes Side blev hans Nødvendighed motiveret med, at det gjaldt om, nu da vi gik til en stor og bekostelig Reform, i Spidsen for Ledelsen af Udenrigsministeriet at have en fremragende Mand med praktisk erhvervsøkonomisk Kendskab, som kunde komme med nyt Initiativ og nye Impulser, være en ny organisatorisk Kraft, hjælpe til, at Danmark fik nye Afsætningsmarkeder og i det hele taget indblæse den nye Aand i Udenrigstjenesten, som ønskedes af Erhvervene. I Stedet for den fra Erhvervenes Side ønskede Direktør fik man imidlertid et Avancement af Chefen for den daværende politiske Afdeling til Direktørposten, og da Kammerherre O. C. Scavenius var gaaet af som Direktør, avancerede den Mand, der da var blevet Chef for den politisk-handelspolitisk Afdeling, til Direktørposten. Det var altsaa noget ganske andet, end Erhvervene havde tænkt sig. Jeg husker, hvorledes det i 1921 fra konservativ Side Gang paa Gang blev fremhævet, at Forudsætningen for, at man gik med til Oprettelsen af den nye Direktørpost, var, at der skaffedes en særlig egnet Mand til Posten. Jeg husker tydeligt den Polemik, der førtes baade af Hr. Schovelin og fra anden konservativ Side mod den Udnævnelse, der fandt Sted af Chefen for den politiske Afdeling til Direktørposten, og Landstingsmand Piper, det konservative Partis Formand, tog ikke i Betænkning den Gang, da Kritik af det borgerlige Samarbejde og af Venstre ellers var Helligbrøde, at erklære, at efter at Hr. Harald Scavenius havde foretaget denne Udnævnelse, stod han som en Mand, til hvis Tilsagn det konservative Parti ikke kunde have Tillid. Saa indigneret var man den Gang over den Brug, der var blevet gjort af den nyoprettede Post i Udenrigsministeriet. Men Vanen sløver, og det blev den næste Chef for den politiske Afdeling, der blev den nye Direktør. Jeg tør nok sige, at de Forventninger, der fra Erhvervenes og fra vor Side næredes til denne Posts Betydning for Udenrigstjenesten

erhvervsøkonomisk og politisk, er i høj Grad blevet skuffet.

For Udenrigsministeriets eget Vedkommende blev det nu, som sagt, hævdet, at den var nødvendig af administrative, organisatoriske Grunde. Men naar man nu fra Udenrigsledelsens Side foreslaar, at saa at sige alt, hvad der har politisk og økonomisk Betydning, henlægges under den politisk-handelspolitiske Afdeling, saa ser jeg ikke rettere end, at Chefen for den politisk-handelspolitiske Afdeling maa have nøjagtig det samme Overblik som Direktøren, og endda bedre Overblik, fordi han har mere direkte Kontakt med Erhvervslivet end Direktøren. Det eneste Overblik, Direktøren kan have udover det, Chefen for den politisk-handelspolitiske Afdeling har, er maaske, at han har mere direkte Adgang til Retsafdelingen og Administrationskontoret, men det kan vel ikke være Nødvendigheden heraf, der begrunder Direktørpostens Uundværlighed. Jeg tror, det fortjener Overvejelse paa ny, om det ikke var bedre under disse Forhold, hvis der skal omorganiseres, at gaa tilbage til den gamle Ordning fra 1908, hvor der var en økonomisk Afdeling og en politisk Afdeling med en Departementschef i Spidsen for hvert af dem. Det radikale Parti foreslog i 1921, at vi blev ved Ordningen med de to Departementer og ikke oprettede denne nye Direktørpost, som man mente kun vilde blive en Fordyrelse og en unødvendig Udvækst paa Udenrigstjenestens administrative Struktur, og jeg for mit Vedkommende sluttede mig den Gang til den radikale Opfattelse. Under Forudsætning af, at det ikke lykkedes at finde en ny Direktør Vedel eller en anden talentfuld Mand udenfor Tjenesten, mente jeg, at den Ordning, der foresloges fra radikal Side, vilde være baade den billigste og den administrativt rationelleste, og jeg synes, at Situationen nu i høj Grad med det Forslag, der ligger paa Tingets Bord, er saaledes, at man burde tage det radikale Synspunkt fra 1921 op til fornyet Overvejelse.

Jeg henleder Opmærksomheden paa disse forskellige Kontorer og Tjenestemænd, fordi jeg er Tilhænger af det Princip, at vore Tjenestemænd skal være lønnede i Forhold til det Arbejde, der ydes, og Udenrigsministeriets Tjenestemænd paa betydningsfulde og ansvarsfulde Poster skal være godt lønnede. Det har jeg hævdet uforbeholdent i 1921, og jeg vil hævde det lige saa energisk i 1927. Men